

අවසාන වාර පරීක්ෂණය 2015

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - I

10 ශ්‍රේණිය

කාලය පැය 01 යි.

නම/ විභාග අංකය:

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- 01. ව්‍යවසායකත්වය යන්න වඩාත් හොඳින් පැහැදිලි කෙරෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,
 - (1) ව්‍යාපාර අවදානම් භාර ගැනීමට ඇති හැකියාවයි.
 - (2) නව්‍යතා සම්පාදනය කර නව ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීමේ හැකියාවයි.
 - (3) සාර්ථක ව්‍යාපාරයකට අඩි තාලමක් දමා තිබීමයි.
 - (4) සම්පත් ලබා ගැනීම හා කළමනාකරණය කිරීමයි.
- 02. ව්‍යවසායකත්ව ගුණාංග පමණක් ඇතුළත් වන පිළිතුර වන්නේ,
 - (1) නිර්මාණශීලීත්වය, නවෝත්පාදක බව, අවදානම් භාර ගැනීම
 - (2) නම්‍යශීලීබව, වගකීම, නිර්මාණශීලීත්වය
 - (3) නිර්මාණශීලීත්වය, නම්‍යශීලී බව, කළමනාකරණය
 - (4) නවෝත්පාදක බව, වගකීම, කළමනාකරණය.
- 03. නිෂ්පාදන සාධක අතර එකකි භූමිය. භූමිය යන්නට අයත් නොවන පිළිතුර ඇතුළත් වන්නේ,
 - (1) අමු ද්‍රව්‍ය
 - (2) වනාන්තර
 - (3) උපකරණ
 - (4) ඉඩම්
- 04. නිෂ්පාදන සාධක භාවිතා කර නිපදවන්නේ කුමන භාණ්ඩ ද කොපමණ ප්‍රමාණයන් ද, ඒ සඳහා නිෂ්පාදන සාධක සංයෝග කරන්නේ කෙසේ ද යන්න තීරණය කරනුයේ,
 - (1) ප්‍රාග්ධනය මගිනි
 - (2) ව්‍යවසායකත්වය මගිනි
 - (3) යන්ත්‍ර සූත්‍ර මගිනි
 - (4) උපකරණ මගිනි
- 05. නිර්මාණශීලීත්වයට බාධාකාරී වන සාධකයක් විය නොහැක්කේ,
 - (1) විශ්වාස හා ආකල්ප කෙරෙහි තදබල ලෙස ගැලී සිටීම.
 - (2) වැරදි හා විචේචන සඳහා ඇති බිය.
 - (3) ක්ෂණික ප්‍රතිඵල අපේක්ෂා නොකිරීම.
 - (4) යම් ගැටලුවකට එකම විසඳුමක් පමණක් ඇතැයි සිතීම.
- 06. සුජානි කර්මාන්ත ශාලාව ඉදිරිපිටම “සුජානි සෝවින් සෙන්ටර්” නමින් ඇඳුම් මැසීමේ ව්‍යාපාරය ආරම්භ කරනු ලැබුයේ, කර්මාන්ත ශාලාවේ සේවයේ නියුතු කාන්තාවන්ගේ ඇඳුම් මැසීම අරමුණු කර ගෙනය. සුජානි නම් ව්‍යවසායිකාව සතු ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණය වනුයේ,
 - (1) නවෝත්පාදනය
 - (2) පරිසර සංවේදී බව හා අවස්ථා හඳුනාගැනීම
 - (3) ස්වාධීනත්වය
 - (4) අසීරු අරමුණු ඉටු කර ගැනීම කෙරෙහි ඇති නැඹුරුව
- 07. ව්‍යාපාර ආරම්භ වීමට බලපෑ මූලික සාධකයක් වනුයේ,
 - (1) භාණ්ඩ හා සේවාව.
 - (2) කාසි හා නෝට්ටුය.
 - (3) අවශ්‍යතා හා චුම්භකය.
 - (4) ආදායම් හා වියදම්ය.
- 08. නිෂ්පාදකයකු වශයෙන් නියැලී ඇති ව්‍යවසායකයකු නිපදවිය යුත්තේ,
 - (1) වැඩියෙන් ලාභ උපදවා ගත හැකි භාණ්ඩයන්ය.
 - (2) ලාභ ලැබිය හැකි වැඩියෙන් අලෙවි කළ හැකි භාණ්ඩය
 - (3) වියදම් අවම වන ලාභ වැඩියෙන් ලැබිය හැකි භාණ්ඩය.
 - (4) පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවන් උපරිම අන්දමින් විසඳා ගත හැකි භාණ්ඩය.

09. මිනිසාගේ ජීවිතය පවත්වාගෙන යාමට අනිවර්යයෙන්ම සපුරා ගත යුතු දෑ අවශ්‍යතා ලෙස සැලකේ. අවශ්‍යතා වල පමණක් ඇති ලක්ෂණ ඇතුළත් වනුයේ,
- (1) අත්‍යාවශ්‍ය වීම, සීමිත වීම, සංකීර්ණ වීම, විවිධ වීම
 - (2) අත්‍යාවශ්‍ය වීම, සීමිත වීම, පොදු වීම, උප්පත්තියත් සමග ඇති වේ.
 - (3) අත්‍යාවශ්‍ය නොවීම, අසීමිත වීම, පොදු වීම, විවිධ වීම
 - (4) අත්‍යාවශ්‍ය වීම, සංකීර්ණ වීම, විවිධ වීම, සීමිත වීම.
10. සේවය යන්නට ගැලපෙන පිළිතුර වන්නේ,
- (1) මිලක් ගෙවා ලබා ගන්නා කටයුත්තකි.
 - (2) මිලක් නොගෙවා ලබා ගන්නා කටයුත්තකි.
 - (3) කිසියම් කටයුත්තක් ඉටු කරවා ගැනීමකි.
 - (4) සපයන්නාගෙන් එය වෙන් කළ නොහැකි වීමය.
11. භාණ්ඩ හා සේවා අතර වෙනස හඳුනා ගැනීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධකයක් වනුයේ,
- (1) ඉල්ලුම මතය
 - (2) සැපයුම මතය
 - (3) ස්පාශ්‍යතාවය මතය
 - (4) මිල මතය
12. ඕනෑම ව්‍යාපාර සංවිධානයකට පොදු වූ ලක්ෂණයක් වූනුයේ.
- (1) තරගයට මුහුණ දීම.
 - (2) නිෂ්පාදන කාර්යයක නියැලීම.
 - (3) ඉක්මනින් ලාභ ලැබීම.
 - (4) අරමුණක් පැවතීම.
13. සෑම ව්‍යාපාරිකයකුම ව්‍යවසායකයකු වන්නේ නැත. එසේම සෑම ව්‍යවසායකයකුම ව්‍යාපාරිකයකු ද නොවේ. ඒ අනුව ව්‍යවසායකයා හා ව්‍යාපාරිකයා වෙනස් වන ලක්ෂණයක් වනුයේ,
- (1) ආර්ථික කටයුත්තක යෙදීම.
 - (2) සම්පත් භාවිතා කිරීම.
 - (3) ගනානුගතිකව ගැටළු විසඳීම.
 - (4) ස්වයං පෙළඹවීම.
14. සමාජයේ විවිධ කාර්යයන් සඳහා විවිධ ආකාරයට ප්‍රසිද්ධ වී සිටින පුද්ගලයෝ බොහෝ වෙති. ඒ අනුව නිදහස් අධ්‍යාපනයේ පියා වශයෙන් සලකන සී. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව් කන්නන්ගර මැතිතුමා කුමන ව්‍යවසායකයකු වශයෙන් හැඳින්විය හැකිද?
- (1) ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයකු ලෙස
 - (2) සමාජයීය ව්‍යවසායකයකු ලෙස
 - (3) ආයතනික ව්‍යවසායකයකු ලෙස
 - (4) අධ්‍යාපන ඇමතිවරයා ලෙස
15. ව්‍යවසායකයකුට සමාජ සුභසාධනය සඳහා දායක විය හැකි විය යුත්තේ,
- (1) ප්‍රයෝජනයට නොගත් හැකියා යොදා ගත හැකි වීමෙනි.
 - (2) නව ව්‍යාපාර අවස්ථා සහ පවතින ව්‍යාපාරය පුළුල් කිරීම තුළිනි.
 - (3) පාසල් අධ්‍යාපනය ලබන දරුවන්ට ශිෂ්‍යත්ව ලබා දීම තුළිනි.
 - (4) අයිතිකරු ලෙස ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය සම්පත් සම්පාදනය තුළිනි.
16. ව්‍යවසායකයන් දේශීය ආර්ථිකයට හිමි වන ප්‍රතිලාභයක් අතරට නොවැටෙන්නේ,
- (1) රැකියා අවස්ථා ජනනය කිරීම.
 - (2) වර්ධනය සඳහා පුද්ගලයන්ට ලැබෙන්නා වූ උපරිම අවකාශය.
 - (3) නව භාණ්ඩ හා සේවා වෙළඳ පලට ඉදිරිපත් කිරීම.
 - (4) ආදායම් බෙදීමේ විෂමතාව අඩු වීම.
17. ආර්ථික සංවර්ධනයට කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර වලින් ලැබෙන වැදගත් දායකත්වයක් වනුයේ,
- (1) දේශීය දැනුම හා සම්පත් සංවිනයට ගැනීම.
 - (2) ගතික පරිසරයට ක්ෂණිකව ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ පහසුව.
 - (3) ව්‍යාපාර හිමිකරුගේ ව්‍යාපාරික පළපුරුද්ද සහ දැනුම සීමාකාරී වීම.
 - (4) යහපත් මානව සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම.
18. ව්‍යවසායක චින්තනය නවෝත්පාදනය සඳහා යොමු වීම තුළින් විවිධ විවිධ දෑ සිදු වනු ඇත. එම කියමනට අදාළ විය නොහැකි පිළිතුර වනුයේ,
- (1) ප්‍රයෝජනයට නොගත් සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගැනෙනු ඇත.
 - (2) ප්‍රයෝජනයට ගත් සම්පත් විකල්ප මාර්ග කරා යොමු කරනු ඇත.
 - (3) ව්‍යවසායකයා විශාල වශයෙන් ලාභ ලබනු ඇත.
 - (4) කාලයාගේ ඇවෑමෙන් මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර බවට පත්විය හැක.

19. ව්‍යවසායකත්ව භූමිකා යටතේ ව්‍යවසායකයා කළමනාකරුගේ භූමිකාව යටතේ ඉටු කරන කාර්යභාරයක් වනුයේ,
- (1) ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය උපකරණ මිල දී ගැනීම.
 - (2) සැලසුමට අනුව කටයුතු සිදුවනවා දැයි විමසා බැලීම.
 - (3) සේවකයන් පෙළඹවීම හා අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම.
 - (4) කාර්ය ඉටු කර ගැනීමේ දී සේවකයන් මෙහෙයවීම.
20. අපේක්ෂා කළ මණ්ඩලය සඳහා නියමිත වෙලාවට අක්‍රමිකතා වලින් බැහැරව සාධාරණව පඩි නඩි බෙරන යහපත් ව්‍යවසායකයෙකි. මෙම කොටසින් ව්‍යවසායකයකු ලෙස අපේක්ෂා කළ කුමන කුසලතාවයක් කියවේද?
- (1) මානව කුසලතාවයයි
 - (2) සංකල්පනාත්මක කුසලතාවයයි.
 - (3) සන්නිවේදන කුසලතාවයයි
 - (4) ආදර්ශවත්ව කටයුතු කිරීමේ කුසලතාවයයි.
21. ව්‍යවසායකයින් තම ව්‍යාපාර පරිසරය අධ්‍යයන කළ යුත්තේ,
- (1) පරිසර වෙනස්වීම් වලට ගැලපෙන පරිදි සැලසුම් සකස් කිරීම සහ උපාය මාර්ග තීරණය කර ගැනීමටයි.
 - (2) ව්‍යාපාරික අවස්ථා මඟහරවා ගැනීමටයි.
 - (3) ව්‍යාපාරික ශක්තීන් මර්ධනය කිරීමටයි.
 - (4) ව්‍යාපාරික දුර්වලතා වර්ධනය කර ගැනීමටයි.
22. ව්‍යාපාරයක අභ්‍යන්තර පරිසර සාධක පමණක් ඇතුළත් වන පිළිතුර වූනුයේ,
- (1) අයිතිකරුවෝ, කළමනාකරුවෝ, ප්‍රජාව සහ සේවකයෝ
 - (2) අයිතිකරුවෝ, කළමනාකරුවෝ, ජීවන රටා සහ ප්‍රජාව
 - (3) අයිතිකරුවෝ, කළමනාකරුවෝ, සේවකයෝ සහ සම්පත්
 - (4) අයිතිකරුවෝ, කළමනාකරුවෝ, සිරිත් විරිත් සහ සාරධර්ම.
23. සමාජයක ඇති සිරිත් විරිත්, සාරධර්ම, ජීවන රටා ආදිය ඇතුළත් පරිසරය ඇතුළත් වනුයේ,
- (1) ආසන්න පරිසරයටය
 - (2) ප්‍රජා පරිසරයටය
 - (3) සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසරයටය.
 - (4) ගෝලීය පරිසරයටය
24. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයේ ස්වභාවික පරිසරය තුළින් ලබා ගන්නා ස්වභාවික සම්පත් වල ස්වරූපය වෙනස්කම්වලට භාජනය කිරීමේ කටයුතු වල යෙදී සිටින කර්මාන්ත හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) ප්‍රාථමික අංශයේ ව්‍යාපාර වශයෙනි.
 - (2) ද්විතීයික අංශයේ ව්‍යාපාර වශයෙනි.
 - (3) තෘතීයික අංශයේ ව්‍යාපාර වශයෙනි.
 - (4) සේවා අංශයේ ව්‍යාපාර වශයෙනි.
25. ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින මානව නොවන සම්පත් අතර මැණික්, මිනිරන්, පොස්පේට්, ග්‍රැනයිට් වැනි දෑ වර්ග කළ හැක්කේ, කුමන සම්පත් යටතේ ද?
- (1) ස්වභාවික සම්පත් යටතේය.
 - (2) ඛනිජ සම්පත් යටතේය.
 - (3) සංස්කෘතික සම්පත් යටතේ ය.
 - (4) සත්ත්ව සම්පත් යටතේය.
26. කිසියම් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමේ දී ගත යුතු වැදගත් තීරණ අතරට අදාළ කර ගත නොහැකි තීරණයක් වනුයේ,
- (1) ව්‍යාපාරයට පදනම් වන භාණ්ඩය හෝ සේවාව කුමක් ද?
 - (2) ව්‍යාපාරය පිහිටුවන ස්ථාන කෙබඳු ද?
 - (3) අධික ලාභ ලැබිය හැකි ද යන්න.
 - (4) තරගයේ ස්වභාවය කෙබඳු ද?
27. කිසියම් ආර්ථිකයක ළමා ජනගහනය ඉහළ අගයක් ගන්නා බව පවසයි. ඔබ මෙම ආර්ථිකය තුළ ව්‍යාපාරික අවස්ථාවක් අත් කර ගත්තේ නම්, ඉලක්ක ගත පාරිභෝගිකයා වන්නේ කවුරුන් ද?
- (1) දෙමාපියන්
 - (2) ළමයින්
 - (3) වැඩිහිටියන්
 - (4) කාන්තාවන්
28. ව්‍යාපාරික ආයතන වල තොරතුරු පිළිබඳව උනන්දු වන අභ්‍යන්තර මෙන්ම බාහිර පාර්ශවයන්ද සිටී. එම තොරතුරු බාහිර පාර්ශවයන්ට වැදගත් විය හැක්කේ,
- (1) ණය ආපසු ලබා ගැනීම හා සේවක ආරක්ෂිත භාවය පිළිබඳ විශ්වාසය හඳුනා ගැනීමට.
 - (2) කළමනාකරණ තීරණ ගැනීමට හා ප්‍රතිලාභ දැන ගැනීමට.
 - (3) ණය සැපයුම් ආයෝජනය පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට හා ඒවායේ සුරක්ෂිතභාවය ඇගයීමට.
 - (4) සේවකයින්ගේ වැටුප් ගෙවීම හා ව්‍යාපාරික නෛතික අවශ්‍යතා සපුරාලීමට.

29. ව්‍යවසායකයකු සතු ගුණාංගයක් විය නොහැක්කේ,
 (1) අභියෝගතා වලට මුහුණ දීමේ හැකියාව.
 (2) නිර්මාණශීලීඛව
 (3) අන් අයගේ තීරණ මත රඳා පැවතීම.
 (4) අවදානම අවම කිරීමේ උත්සාහය.
30. ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට ව්‍යවසායකයා සංවර්ධනයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය හැක්කේ,
 (1) ජීවන තත්වය උසස් කිරීම (2) දේශීය නිමැවුම් ඉහළ නැංවීම.
 (3) වෙළෙඳ පොල පුළුල් කිරීම. (4) වෙළෙඳ පොලේ තරගකාරීත්වය ඇති කිරීම.
31. අරුණ මිලදී ගත් නව ජංගම දුරකථනයෙහි කැමරාව, ගුවන් විදුලිය, රූපවාහිනිය, අන්තර් ජාලය ඇතුළු පහසුකම් රැසකින් සමන්විත එකක් විය. එය SCAMPER ආකෘතියට අනුව කුමන කරුණක් යටතේ දැක්විය හැකි ද?
 (1) S ආදේශ කිරීම Substitute (2) M - කුඩා කිරීම Minimize
 (3) E - ඉවත් කිරීම Eliminate (4) C - සම්බන්ධ කිරීම Combine
32. වෙළෙඳපල හිඬැස සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය නොහැකි පිළිතුරක් වන්නේ,
 (1) වෙළෙඳ පල කොටස ප්‍රසාරණය වීම.
 (2) ව්‍යාපාරයේ පිරිවැටුම මැඩී වීම.
 (3) නව නිෂ්පාදිත වෙළෙඳ පොළට හඳුන්වාදිය හැකි වීම.
 (4) වෙළෙඳපලට පිවිසීමට තරගකාරීත්වයක් පැවතීම.
33. වෙළෙඳපොළ ගැටලු ආශ්‍රයෙන් ව්‍යාපාර අදහස් පැන නගින අතර ව්‍යාපාර අදහස් තුළින් පැන නැගිය හැක්කේ,
 (1) භාණ්ඩ හා සේවාව (2) භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා ඉල්ලුමය.
 (3) භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා සැපයුමය (4) ව්‍යාපාර අවස්ථාවය.
34. ව්‍යාපාර සංවර්ධනය සඳහා රාජ්‍ය අංශයෙන් සැපයෙන යටිතල පහසුකමක් වනුයේ,
 (1) බැංකු (2) මහාමාර්ග (3) ගබඩා (4) ප්‍රවාහනය
35. ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා එම කටයුතු වල සාර්ථකත්වයට අවශ්‍ය වන උපකාරක සේවාවක් නොවන්නේ,
 (1) රක්ෂණය (2) ගබඩාකරණය (3) බැංකු හා මූල්‍ය (4) ඉල්ලුම
36. රැකියාවක් කරනවා වෙනුවට ව්‍යවසායකයෙකු බවට පත්වීමේ දී විය හැකි අවාසියක් වනුයේ,
 (1) නිර්මාණශීලී විය හැකිය. (2) නියෝග නිකුත් කළ හැකිය.
 (3) අස්ථිර අනාගතය (4) නිදහස් තීරණ ගත හැකි වීම.
37. නව ව්‍යාපාරයක් සඳහා ව්‍යාපාරිකයකුට හොඳ පිවිසුම් උපාය මාර්ගයක් යන්නට අයත් නොවන්නේ,
 (1) නිෂ්පාදිත ප්‍රවේශනය (2) සේල් පැවැත්වීම
 (3) වෙළෙඳපල හිඬැස (4) නවෝත්පාදනය
38. ව්‍යාපාර අදහසක් යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ පුද්ගල අවශ්‍යතා හා චුම්බන සපුරාලන වාණිජමය වටිනාකමක් ඇති සිතීවිල්ලකි. ඒ අනුව හොඳ ව්‍යාපාර අදහසක ලක්ෂණයක් වනුයේ,
 (1) ව්‍යාපාරයක් ලෙස සංවර්ධනය කළ හැකි වීම තුළින්
 (2) තරගකාරීත්වය අධ්‍යයනය කිරීම තුළින්
 (3) ප්‍රදර්ශන හා අත්දැකීම් මගින්
 (4) නිර්මාණශීලී චින්තන හැකියා මගින්.
39. යෝග්‍ය ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් තෝරාගැනීමේදී අනුගමනය කරන සුක්ෂම විශ්ලේෂණය සඳහා භාවිතා කළ හැකි නිර්ණායක පමණක් ඇතුළත් වන්නේ,
 (1) වෙළෙඳ පලක් පැවතීම, අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය සපයා ගත හැකි වීම, දියත් කිරීමේ පහසුව.
 (2) අවදානම, දියත් කිරීමේ පහසුව, තරග කරුවන්ට මුහුණ දීමේ හැකියාව.
 (3) අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය සපයාගත හැකි බව, ආකර්ෂණීය ඉපයුමක් පැවතීම.
 (4) අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය සපයා ගත හැකි බව, අවදානම, ආකර්ෂණීය ඉපයුමක් පැවතීම.
40. යෝග්‍ය ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් තෝරාගැනීමේ දී අනුගමනය කරන "ශුද්ධ" විශ්ලේෂණයේදී භාවිතා කළ හැකි සාධකයක් යන්නට අයත් නොවන්නේ,
 (1) ශක්තීන් (2) දුර්වලතා (3) අලෙවිය. (4) තර්ජනය.

අවසාන වාර පරීක්ෂණය 2015

ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - II

10 ශ්‍රේණිය

කාලය පැය 02 යි.

නම/ විභාග අංකය:

පළමුවන ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.

01. ගුණසිරි අක්කර 2 1/2 ක පමණ ඉඩමකට උරුමකම් කියන කුරුණෑගල නගරයෙන් මඳක් ඇතුළත වෙන්න පදිංචි කරුවෙකි. ඔහුට හොඳ වර්ගයට අයිති කිරි ගව දෙනුන් 06 දෙනකු ද සිටී. මෙම ගවදෙනුන් 06 දෙනාත් ඔහුගේ දරුවන් මෙනි. ගුණසිරිට හොඳ කිරි ඵලදාවක් ලබා දෙන බැවින් එය කිරි එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයට ලබා දී හොඳ ආදායමක් ලැබීමට හැකි වී තිබේ. ගව දෙනුන්ගේ ගොම හා ඉවත දමන දෑ එකතු වීමට පිළිවෙලට සාදාගත් ජීවවායු ඒකකයකි. එම ඒකකයෙන් උත්පාද කර ගන්නා විදුලිය මගින් පියසිරි තම ගෙදර දොර ආලෝකය සඳහා ද, උයා පිහා ගැනීමේ කටයුතු වලටද යොදවයි. ජීව වායු නිපදවීමෙන් පසු ඉවත් කර ගන්නා අපද්‍රව්‍ය ඔහුගේ වගා බිමට එක්කර අතිරික්තය විකිණීමට ද යොදවා ඇත. රසායනික දෑ භාවිතයෙන් තොර පරිසර හිතකාමී සාර්ථක ගොවි මහතකු ලෙස ගුණසිරි නම් ව්‍යවසායකයා හැඳින්විය හැකිය.

- (1) ගුණසිරි සාර්ථක ව්‍යවසායකයකු ලෙස ඔබ දකින්නේ ද? හේතු දක්වන්න.
- (2) ගුණසිරි සතු ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ හතරක් ලියන්න.
- (3) ඉහත සිද්ධියේ සඳහන් පරිදි ගුණසිරිගේ නිර්මාණශීලී අදහස හා නවෝත්පාදනය සඳහන් කරන්න.
- (4) ඒ තුළින් ව්‍යවසායකයා ලබන ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (5) ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ පවතින ප්‍රධාන ව්‍යාපාර අංශ වලින් ගුණසිරිගේ ව්‍යාපාරය සමන්විත වන්නේ කුමන අංශයට ද?
- (6) ව්‍යවසායකයකු ලෙස ගුණසිරි තුළින් මතුවන ව්‍යාපාර ආචාර ධර්ම කෙටියෙන් දක්වන්න.
- (7) මෙවැනි ව්‍යාපාරිකයින්ගෙන් රටක ආර්ථික සංවර්ධනයට ලැබෙන දායකත්වය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (කරුණු දෙකක්)
- (8) මෙවැනි ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගෙන යාමෙන් ව්‍යාපාරිකයකු ලබන ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (9) ගුණසිරිගේ මෙම ව්‍යාපාරයෙන් පුද්ගලයින්ගේ කවර අවශ්‍යතාවක් හා වුවමනාවක් ඉටු කරනු ලබන්නේ ද?
- (10) මෙවැනි ව්‍යාපාර ආරම්භ කළද පසු කාලීනව අසාර්ථකවීමේ ස්වභාවයක් පැවතිය හැකිය. එයට හේතු විය හැකි හේතු දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ල. 2 x 10 = 20)

- 02. (1) ව්‍යවසායකත්වය යන්න අර්ථ දැක්විය හැක්කේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (2) භාණ්ඩ හා සේවා නිපදවීමට යොදා ගනු ලබන නිෂ්පාදන සාධක ප්‍රධාන වශයෙන් කීයකට වර්ග කළ හැකි ද? ඒවා නම් කරන්න.
- (3) ව්‍යවසායකයා සතු ගති ලක්ෂණ හතරක් නම් කරන්න.
- (4) නවෝත්පාදනය සඳහා පදනම් වන මූලාශ්‍ර හතරක් දක්වන්න.
- (5) බාධාකාරී සාධක හඳුනාගෙන ඒවායේ බලපෑම් අවම කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමෙන් නිර්මාණශීලීත්වය වර්ධනය කර ගත හැකිවේ. එසේ නිර්මාණශීලීත්වය වර්ධනය කර ගත හැකි ආකාර දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ල. 2 x 5 = 10)

03. (1) අවශ්‍යතා හා වුවමනා යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. අවශ්‍යතා දෙකක් සඳහන් කර ඒවාට ගැලපෙන වුවමනා දෙක බැගින් ලියන්න.
- (2) භාණ්ඩ හා සේවාවල ඇති සුවිශේෂී ලක්ෂණ දෙක බැගින් සඳහන් කරන්න.
- (3) ඕනෑම ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් පැවතිය හැකි ගති ලක්ෂණ හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (4) ව්‍යාපාර කටයුතු ව්‍යාපාරිකයන් මෙන්ම ව්‍යවසායකයින් විසින්ද සිදු කරනු ලැබේ. මෙම දෙපාර්ශවය අතර ඇති සමානතා හතරක් ලියන්න.
- (5) ව්‍යාපාරිකයින් විවිධ ආකාර අනුව වර්ග කරයි. ඒ අනුව පහත සඳහන් ව්‍යවසායකයින් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

(i) ව්‍යාපාර ව්‍යවසායකයෝ (ii) ආයතනික ව්‍යවසායකයෝ (ඉ.2 x 5=10)

04. (1) ව්‍යවසායකයා සමාජයීය සුභ සාධනය සඳහා නිරායාසයෙන්ම යොමුවේ. එසේ සමාජයීය සුභසාධනය සඳහා දායකත්වය සැපයිය හැකි ආකාර හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (2) බොහෝ සාර්ථක ව්‍යාපාර වල ආරම්භක අවස්ථාව කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරයකි. ඒ අනුව කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාරවල හඳුනා ගත හැකි ගති ලක්ෂණ හතරක් සඳහන් කරන්න.
- (3) කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපාර අසාර්ථක වීමට බලපාන හේතු හතරක් ලියන්න.
- (4) ව්‍යවසායකයා විවිධ භූමිකා යටතේ කටයුතු කරන ආකාරය දැකිය හැකි වේ. එසේ කටයුතු කරන වර්ධ භූමිකා නම් කරන්න.
- (5) ව්‍යවසායකයකු වර්ධනය කර ගත යුතු මූලික කුසලතා හතරක් නම් කර දක්වන්න.

(ඉ.2x 5=10)

05. (1) ව්‍යාපාර වල කියාකාරිත්වයට එම ව්‍යාපාරයෙහි අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරය මගින් විවිධ බලපෑම් ඇති වන අවස්ථා දැකිය හැකි වේ. එම නිසා ව්‍යාපාරයක් එහි ව්‍යාපාර පරිසරය අවබෝධ කර ගැනීම තුළින් ප්‍රියෝජන රාශියක් අත් කර ගනී. එවැනි ප්‍රියෝජන හතරක් ලියන්න. (ඉ.02)
- (2) ව්‍යාපාර ආයතනයේ කටයුතු වලට බලපෑම් කරනු ලබන ව්‍යාපාරය තුළ ඇති සාධක අභ්‍යන්තර පරිසරය නම් වේ. එහි ඇති ප්‍රධාන සාධක නම් කරන්න. (ඉ.02)
- (3) අභ්‍යන්තර පරිසරය අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් එම ව්‍යාපාරයේ ශක්ති හා දුර්වලතා අවබෝධ කර ගත හැකි වේ. ඒ අනුව පහත කරුණු ශක්තියක් ද / දුර්වලතාවයක් ද යන්න ඉදිරියෙන් සඳහන් කරන්න.

- A. අයිතිකරු ව්‍යාපාරික අත්දැකීම් සහිත පුද්ගලයකු වීම.
- B. සේවකයින් නියමිත වේලාවට සේවා ස්ථානයට නොපැමිණීම.
- C. නම්‍යශීලී සැලසුමක් ආයතනය තුළ තිබීම.
- D. ව්‍යාපාරය ගතානුගතික ආකල්ප මත පවත්වා ගෙන යෑම
- E. යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා ව්‍යාපාරයට ඇති ගොඩනැගිලි ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- F. ගුණාත්මක නිෂ්පාදිත සාධාරණ මිලකට ලබා දීම.
- G. ආයතනයේ ඉහළ තනතුරු වලට ගරු කිරීම.
- H. නව කළමනාකරුවන් ඉහළ කුසලතා සහිත වීම. (ඉ. 04)

- (4) ව්‍යාපාර ආයතනයක කටයුතු වලට බලපෑම් කරන බාහිර පරිසර සාධක හතරක් නම් කරන්න. (ඉ. 02)

06. (1) කිසියම් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමේ දී ගත යුතු තීරණ අතර “ඉලක්ක ගත පාරිභෝගිකයා කවුද” යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- (2) ව්‍යාපාරය ස්ථාපිත කරන්නේ කෙබඳු ස්ථානයක ද යන්න තීරණය කිරීමේ දී සලකා බලනු ලබන කරුණු හතරක් ලියා දක්වන්න.
- (3) කවර ආකාරයේ ව්‍යාපාරයක් වුවද සාර්ථක කර ගැනීමට ආරම්භයේ සිටම හොඳ සැලසුමක් සහිතව වෙළඳ පලට පිවිසිය යුතුය. නව ව්‍යවසායකයාට වෙළඳ පලට පිවිසිය හැකි විකල්ප ක්‍රම හතරකි. ඒවා නම් කරන්න.
- (4) නව ව්‍යාපාරයක් සඳහා සාර්ථක පිවිසුම් උපායමාර්ග හතරක් නම් කරන්න.
- (5) “ව්‍යාපාර අදහසක්” යන සංකල්පය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ඉ.2x5=10)